

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 51

21. prosince 2008

Cena: 6 Kč

POŽEHNANÉ PROŽITÍ VÁNOC PŘEJE VĚRNÝM ČTENÁŘŮM REDAKCE

Jednoduchá, skromně zařízená tesařská dílna. Josef má krásné, poctivé řemeslo, ale zbohatnout se z něj příliš nedá. Má tu jen to nejnmutnější nářadí, ty nejlepší kousky zdědil po otci a chrání je jako oko v hlavě. Dneska už se takové nedělají. Něco dalšího si postupně přikoupil, ale stejně ještě nemá všechno, co by potřeboval. Plánovali si to s Marií jinak. Chtl mít nejprve pořádně zařízenou dílnu a teprve potom, až bude mít jistotu, že uživí ženu i děti, se s Marií oženit. Jenže to dítě to všechno urychlilo. To dítě...

Josef soustředěně opracovává další kousek dřeva a přitom přemýšlí. Vidí to jako dnes, jak za ním tehdy Marie přišla – právě sem, do dílny. Jeho krásná, mírná Marie, jeho vyvolená. Jen pro ni se tolik snažil, aby jí zajistil důstojný život. A teď tu před ním stála a s plachým úsměvem povídá: „Josefe, něco se stalo, jsem těhotná...“

I teď, po tolika měsících, když si ten okamžik vybaví, jakoby se mu krev v žilách zastavila. Josef celý ztuhnul a dřevěný hranolek, se kterým právě pracoval, mu málem praskl v ruce, takové cítil napětí. Musel se přinutit ke klidu, aby mohl pokračovat v práci, kterou chtěl ještě dnes dokončit. Vždyť už zítra brzy ráno musí vyrazit na cestu do Betléma. Měl o Marii strach. Rodit má sice až za měsíc, ale je tak slabá, tak křehká, Josef si vůbec nebyl jistý, že cestu zvládne. I když se snažil získat pro ni výjimku, bylo to marné. Nic naplat, jsme příliš malí páni. A Marie sama ho ujišťovala: „Neboj se, Josefe, já to zvládnu. Má to tak být, musím s tebou do Betléma.“

Asi by to před Marií nepřiznal, ale trochu jej popouzela ta její jistota, že všechno, co se jim děje, je správně a má to tak být.

„Já jsem to takhle nechtěl!“ málem vykřikl nahlas. Ano, když za ním tehdy přišla, bylo to, jako by mu vrazila nůž do srdce. Začala mu to vysvětlovat, něco o andělovi, ale skoro ji nevnímal. Nakonec vyběhl ven a utíkal pryč. Potřeboval být se svou bolestí sám. Bloudil dlouho do noci a v uších mu pořád znělo: „Jsem těhotná.“ Je konec, říkal si. Všechno skončilo. Můj život už nemá smysl, bez Marie nic nemá smysl. Bože, proč?!

Po několika dlouhých trýznivých hodinách usnul vysílen ve skálách. Jeho poslední myšlenka byla, že Marii propustí potají. Přesto, co se stalo, stále jí miloval a nechtěl, aby upadla v hanbu.

JOSEF

Josef dokončil další prkénko, ale myšlenkami byl stále jinde. Jeho ruce však pracovaly jakoby samy od sebe. Braly jeden kousek dřeva za druhým a pečlivě jej opracovávaly. Hlava se zatím ve vzpomínkách dostala k tomu podivnému snu. „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co vní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“

Druhý den šel za Marií. Plakali oba, ale ujistil ji, že si ji vezme. Vždyť by bez ní stejně nedokázal žít. A věřil jí, věřil i tomu andě-

lovi. To byla taková síla, ten sen, že to ani nešlo nevěřit. Jenže... Vzali se, ale stále to "nebylo ono". Byli oba zamklí, Marie si asi myslela, že jí Josef stejně doopravdy nevěří, Josef nevěděl, co si má myslet.

Marie pak odjela na několik měsíců ke své příbuzné Alžbětě. Ta byla také těhotná, ačkoliv už to v jejím věku nikdo nečekal. Marie mu říkala, že i o ní se jí anděl zmínil. Josef zůstal sám. Domluvili se, že to tak asi bude nejlepší, aby měl dost času se se vším vyrovnat. Snažil se, opravdu se upřímně snažil. Byly dny, kdy si říkal: at' je to jak chce, hlavně že jsme s Marií spolu, vždyť na tom zase tak nesejde, či to dítě je. Jindy však jej znovu bodal osten zářlivosti. Pak si však zase vzpomněl na anděla. Věřím tomu, musím tomu věřit, říkal si urputně, když hobloval další prkno.

Ale bylo to tak těžké uvěřit něčemu tak neuvěřitelnému a navíc pro něj tak strašně zásadnímu. Ale Marie sama byla jako anděl, tak klidná, mírná, nevinná... Musí to tak být.

Před několika týdny se vrátila od Alžběty. Možná by tam zůstala ještě déle, ale musel pro ni poslat kvůli tomu zpropadenému sčítání lidí. Očekával ji s velkým napětím. Nebyl si jistý, zda bude schopný se chovat normálně. Ale byla tak nádherná, když přijížděla na oslíkovi, jakoby zářila. V tu chvíli si znovu uvědomil, že jí miluje víc než vlastní život a že by jí dokázal odpustit cokoliv.

Jenže – a v tom je ta potíž – já jí přece nemám co odpouštět! Proč takhle přemýšlím, po tom, co mi řekla ona, co mi řekl anděl? Je to tak těžké – rozum radí jednu věc, srdce však něco jiného...

Pochybnostmi stále mučený tesař Josef pomalu dokončoval své dílo. Začal se přitom vroucně modlit, tak jako již dlouho ne, možná jako ještě nikdy ne. Modlil se dlouho, úplně ztratil pojem o čase. Pochopil, že to je jediný možný způsob, jak se zbavit svých pochybností. Modlil se a jeho ruce zároveň pracovaly.

Najednou skončil, slzy v očích. Skončila modlitba, skončila i jeho práce. Vše bylo hotovo. Josef, konečně usmířený s Bohem, něžně pohladil ten nejlepší kousek, jaký dosud vyrobil. Byla to kolébka.

Jana Krajčřířková

SLOVO PRO VÁNOČNÍ ČAS

„David, můj služebník, bude nad nimi králem a jediným pastýřem všech, budou se řídit mými rády... Uzavřu s nimi smlouvu pokoje. Můj příbytek bude nad nimi, já jim budu Bohem a oni budou mým lidem.“

Ezechiel 37,24.26

Sestry a bratři,

zdravím vás ve vánočním čase, kdy můžeme slyšet evangelium: „Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán v městě Davidově!“

V biblickém příběhu podle evangelisty Lukáše je zdůrazněno místo Ježíšova narození. Tím je malé městečko Betlém. Je označováno jako město Davidovo (L 2,2.11). V tomto městečku se narodil jeden z nejvýznamnějších židovských králů – David. Jestliže lidé znají nějaký příběh z Bible, tak je to právě vyprávění o statečném Davidovi a obru Goliášovi. Zcela mladý hoch, pastýř ovcí, byl později vyvolen a prorokem Samuelem pomazan za panovníka nad Izraelem (1 S 16. kap.). Stalo se to právě v Betlémě. Přešla staletí a na jednu se Betlém dostává opět do centra pozornosti. Když zpíváme ve známé vánoční písni „z života čistého, z rodu královského, nám, nám narodil se“, pak se myslí v případě Ježíše na rodovou linii židovských králů. David byl prapředkem Ježíše a nacházíme ho v jeho rodokmenu (Mt 1,6; L 3,31).

O příchodu nového krále z davidovského rodu

vyslovovali několik staletí před tím proroci svá zaslíbení. U proroka Ezechiele slyšíme: „David, můj služebník, bude nad nimi králem a jediným pastýřem všech.“ Prorok Ezechiel nemá na mysli přímo krále Davida jako takového, ale nového krále – potomka z jeho rodu. Vždyť král David byl i přes svou pevnou víru a zbožnost jen lidským vládcem, na kterého se nedalo vždy sto procentně spolehnout. Neplnil za všech okolností Boží vůli, i on v některém případě selhal a byl mužem boje a zbraní. A po jeho smrti přišli jiní králové, kteří nevedli lid vždy nejlépe, jak se o tom dovidáme ve Starém zákoně v Královských knihách. Došlo k rozdělení království a nakonec k jeho zániku. Mnozí obyvatelé země byli přesídlení a odvečeni do zajetí. V této těžké době působil právě prorok Ezechiel. Mluví o jediném vládcu, o jediném pastýři, o Ježíši Kristu, který se narodí pro všechny lidi. Jeho vláda není založena na intrikách a násilí, ale na poznání Boží vůle a Božího rádu. „Budou zachovávat má nařízení a jednat podle nich“ (v. 24). Bible připomíná všem vládcům, duchovním pastýřům, politickým vůdcům, že nad nimi je ještě jiný vládce – přesněji řečeno služebník. Jestliže moc všech lidských vládců je dočasná, Kristova moc trvá věčně. „Můj služebník bude jejich knížetem na věky“ (v. 25), tlumočí Boží vzkaz prorok Ezechiel. Všichni lidští pastýři a vládcové se mají sklonit

před tímto jediným Pastýřem a Králem. Do Betléma proto přicházejí nejen skuteční pastýři – pasoucí stáda ovcí – ale i obrazně míněno pastýři jako králové tohoto světa. V některých betlémech najdeme mezi postavami králů konkrétní vladáře, například Karla IV., ve sboru v Praze – Holešovicích husitského krále Jiřího z Poděbrad. Ježíšova vláda nemá původ v žádné politické moci a pozemském kralování, ale přímo v Bohu. To je poselství Vánoc, že Boží Syn – vládce nebeského království vstupuje do našeho světa. Přichází v nenápadnosti a zastřenosti. - Je to jako když jedna slavná herečka přešla hranice do jiné země a tam ji nikdo neznal. Rázem se stala obyčejnou ženou. Nikdo si jí ani nevšiml, protože ji neznali, a přece to byla významná a skvělá herečka. – Ježíš přichází ve své neokázalosti do našeho světa. Boží Syn přebývajícím od věčnosti v Otcově slávě se stává člověkem, malým bezmocným dítětem, položeným do jeslí. Poznává, jaké to je, být člověkem.

Kdo nejlépe pozná, jaké to je být člověkem, než člověk sám? Jaké je to být člověkem? Odpověď Bible zní: Je to dobré. Hned na samém počátku Písma svatého v knize Genesis čteme o stvoření světa a člověka. V případě stvoření skutečností našeho světa, jako je světlo, rostliny a zvířata, je řečeno, že je to dobré (Gn 1,4.12.25). A v případě stvoření člověka je dokonce uvedeno, že to bylo "velmi dobré" (Gn 1,31). Ale někdo může odporovat: Není ta zas až tak dobré. Co třeba klečící a žebrající člověk skloněný tváří k zemi

v rušné ulici velkoměsta, kolem kterého přecházejí nevíšmavě kolemjdoucí? A člověk, který nikoho nemá a je sám? Člověk, který je v této chvíli ve vězení? Člověk, který leží v nemocnici a nemá příliš naděje, že se jeho zdravotní stav zlepší? Jaké je to být člověkem?

To dobré v lidském životě je někdy hodně hluboko skryto. Musí se k tomu člověk těžce pracovat. Přesto Boží vůle je dobro a pokoj pro člověka. To je poselství Vánoc uprostřed tmavé a chladné noci, když se krajinou rozeznává zpráva o Ježíšově narození. Toto Boží zaslíbení zaznělo z úst proroka Ezechiele: „Uzavřu s nimi smlouvu pokoje. Můj příbytek bude nad nimi, já jim budu Bohem a oni budou mým lidem.“ Chce s námi být ten, kdo přijal a prožil naše lidství a dává mu nový, věčný rozměr. O Vánocích slyšíme: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi. Bůh v nich má zalíbení“ (L 2,14). Pokoj v biblickém významu znamená plnost života, dobro, blaho, zdar, harmonii. Pokoj lidem, pokoj mezi lidmi, pokoj každému neklidnému srdci! Proto přichází Ježíš, aby nám dal zakusit něco ze svého pokoje, kterému se často vyhýbáme a uzavíráme se mu. Přichází v nenápadnosti jako dítě uprostřed noci skryt zrakům lidí, které zaslepila moc a bohatství světa. A dává se poznat jen těm, kteří mají otevřený zrak víry a čisté srdce. Ať v tomto Kristem darovaném pokoji můžeme prožívat čas letošních vánočních svátků.

Tomáš Butta,
patriarcha Církve československé husitské

Santa Claus

Ten divný strýček nám to tady pěkně zamotal. Za dřívějších časů chodíval po světě v době adventu svatý Mikuláš. Děti ho moc dobře znávaly – obvykle s sebou míval jako doprovod anděla i čerta, aby se vědělo, že zlo má být trestáno a dobro že může být odměněno, když na to přijde. Ten zbožný starý pán vždycky po dětech požadoval jen modlitbu a pokání. Malý člověk býval veden k tomu, aby se alespoň na chvíli zamýšlel nad sebou samým a nad svým zlobením, kteréžto rozpoložení mu mělo vydržet až do Vánoc (nejlépe ovšem po celý rok), aby k jesličkám mohl přistupovat s bázní i úlevou. Jenže pak se do toho všeho připlétl děda Mráz ze Sibiře a svůj příchod si načasoval zrovna do těch slavných dnů betlémských. A vnucoval se vyjeveným dětem všelijakými legráckami při veřejných setkáváních – i kozáčka tančival, to si pamatují. A nakonec se přiřzene z druhé strany ještě Santa Claus. On a děda Mráz mají jedno společné: snahu zastínit chudé jesličky s Ježíškem. Oblečení v teplotách a drahých hávech, ověšení dárky, lákají děti už docela popletené tolika dárky, dál a dál od Betléma. Berou jim tu trochu něžné poezie, která by je mohla přivést na bohatší myšlenky třeba sledováním dalšího života Dítěte v jesličkách.

Tenhle Santa Claus je vůbec zvláštní případ. Už to jeho jméno je nejlepší trik a převlek. Jak to že SANTA? – Svatý o Vánocích podle dávných tradic má být uctíván jen jeden jediný. Vtírání se na jeho místo je jaksi podezřelé už na první pohled. Takové věci se prostě nedělají, zavání to jakousi čertovinou.

A tady jsme u toho, co nás od začátku zneklidňuje: jen ďábel může přijít na takovou záłudnost. Maskován přesmyčkou a také záměnkou, vydává se za svatého. Přesmyčka je jasná: santa = satan. Změnit písmenko je ještě lehčí; když si to zviditelníme, zjistíme, že jeho jméno ve skutečnosti není Claus, nýbrž Claws (vždyť je to cizinec), což znamená drápy. Satan Claws. Zní to dost děsivě. Vřak za tu krátkou dobu, co se motá i u nás, stačil mnohým dětem vydrápnout z dušiček onen ochoťný vztah k jesličkám a kdoví, co má ještě za lubem. Neměli jsme ho k nám vůbec pouštět.

Jarmila Konečná

Z kazatelského plánu

4. NEDĚLE ADVENTNÍ

Téma: *I s tebou Hospodin*

V tento čas slyšíme velmi naléhavé výzvy k pokání. Poznáváme svůj hřích a bylo by možno bát se soudu, kdyby s námi nebyl ten Ježíš, který dostal jméno Immanuel. V něm je Bůh s námi, abychom se nemuseli bát. Jako balzám na bolestivé rány zní věta: "I s tebou Hospodin!" Neopustí nikoho, kdo pozná svou nepravost. Ten, jehož příchod očekáváme, byl obětován za náš hřích, zprostil nás obžaloby před soudem. Dal nám prožít čas milosti jako čas osvobození, jako čas zmužilého a statečného zápasu se Zlým. Bude-li Bůh s námi, koho bychom se báli? Dá-li nám Ježíše Krista k uvěření a poslušnosti, dal nám všechno, co potřebujeme pro radost času vánočního i pro věčnost.

Vstup: Joz 1,1-9

Tužby:

2. Aby Ježíš Kristus byl v každém dni naší jistotou, ochranou a bezpečností...
3. Za radost pravou a trvalou, z víry, naděje a lásky pramenící...

Epištola: 2 K 4,5-6

Evangelium: Mt 1,18-24

K obětování: Ř 8,31-33

K požehnání: L 12,22-23

Modlitba:

Chválíme tě, svatý Bože, že jsi s námi. Ze své bezmezné lásky jsi v určeném čase poslal na svět svého Syna, aby nás vysvobodil z moci zla a stal se naším Pánem. Pomoz nám, abychom zanedlouho upřímně přijali blahodárné poselství vánočního evangelia a s ním dovedli šířit radost a pokoj kolem sebe a mohli tak rozjasňovat život svým bližním. Amen.

Vhodné písně: 203; 209; 202

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náše církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Uzdravování v Novém zákoně 4

Zastavme se u deseti malomocných. Dovedeme my být svému Pánu vděční?

L 17,11-19

Při uzdravování hrála významnou roli víra. Učedníkům se nepodařilo uzdravit posedlého chlapce pro vlastní malověrnost.

Mt 17,19-20

Stejnou důležitost měla při Ježíšově divu spoluúčast nemocného, tj. jeho víra. Ženě nemocné krvácením praví Kristus: „Dcero, tvá víra tě zachránila.“

Mt 9,22 a paralely

Slepecům říká: „Podle vaší víry se vám staň!“

Mt 9,29

Ženu kananejskou ocenil Pán slovy: „Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti, jak chceš.“

Mt 15,28

A nad bezmeznou důvěrou kafarnaumského setníka se podivil: „Tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho.“

Mt 8,10 a paralela u L

Jak velká je naše víra? Koná Ježíš své divy i dnes? Může i tebe vyléčit? Dcerku ženy kananejské a sluhu setníka uzdravil Kristus bez doteku na velkou vzdálenost.

S vírou je možné všechno – pokud si nevymáháme to, co odporuje Boží vůli.

Mt 17,20

Jestliže měl Pán Ježíš moc učinit zázrak na dálku mnoha kilometrů, může tak učinit i dnes na dálku mnoha staletí. Může se dotknout svými neviditelnými hojivými rukama tvého těla i tvé duše. Vždyť on "je

živ na věky věků", "je po pravici Boží" a s námi, svými učedníky "je až do skonání tohoto věku".

Zj 1,18; Sk 7,55-56;

Mt 26,64; 28,20

Onen den a moje spása

Bývaly doby, kdy lidem velmi záleželo na vlastním spasení. Člověk se děsil zatracení a varoval se prodat svou duši ďáblu. Osvícenství zatřáslou touto vírou a přesunulo ji do oblasti pohádek. Dnes je lidem peklo k smíchu a spása je modernímu člověku docela lhostejná.

Co vlastně znamená to slovo "spása"? Spása - to je záchrana. Před čím? Před soudem.

Židé v době novozákoní byli přesvědčeni, že jednou dojde ke konečnému a rozhodujícímu soudu nad každým člověkem. Téma posledního vyúčtování je na stránkách Nového zákona probíráno ze všech stran: Kdo bude postaven před soudní tribunál – národy nebo jednotlivci? Půjdou na soud i věřící lidé? Kdo mě bude soudit? Bude záležet na našich dobrých skutcích anebo na naší víře? Jaká bude odměna a jaký trest? Jak to bude s odpuštěním? Je možné se před soudem zachránit? Kdo mi tam pomůže?

Podle Jana Křtitele je Boží soud za dveřmi a člověka zachráni jen pokání, vyznání hříchů, obmytí křtem a "nesení ovoce".

Mt 3,11-12; L 3,1-17

Pán Ježíš navázal na Janovo kázání. Opakovaně zdůrazňoval závažnost Božího soudu, který hrozí každému, kdo se provinuje proti Božímu příkazu lásky a poslušnosti. Kázání na hoře.

Mt 5,21-26.27-30; 7,1-5.21-23
Podobenství o nebeském království.

Mt 13,24-30; 36-41; 47-50

Budeme se na soudu zodpovídat z každého planého a zlého slova.

Mt 12,33-37

Výroky o nevděčných městech.

Mt 11,20-24; 12,38-42

Soud nad židovstvím: podobenství o zlých vinařích a podobenství o sva-tební hostině.

Mt 22,1-10; 23,37-38

Podobenství o druhém příchodu Kristově: bdělost, deset družiček, hřivny, poslední soud nad všemi národy.

Mt 24,36.42-51; 25,1-30;

25,31-46

Na Ježíšově kázání je nové to, že on prohlašuje sebe za ústřední postavu posledního soudu. Konečné rozhodnutí bude záležet na tom, jaký měl člověk vztah k Ježíši Kristu: „Kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi.“

Mt 24,29-31; Mk 14,62;

Mt 10,32-33; 25,31-46

Tyto myšlenky vyjadřují janovské spisy sdělením,

že Otec přenechal soud Synovi

J 5,19.22.27

že Ježíšova pozemská slova budou podkladem soudu v nejposlednější den

J 12,48-50

že poslední soud ukáže, kdo už na zemi vstoupil do života, a kdo už na zemi spěl k odsouzení – kdo je v Kristu, nehřeší.

1 J 3,1-12; J 5,19-27;

J 6,40.44.54

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování přístě)

Nad Písmem

HOSPODIN ZJEVUJE

Jak svědomití účastníci bohoslužeb jistě zaznamenali, od začátku církevního roku, tedy od první neděle adventní, má kazatelský cyklus naší církve na každou neděli motto, vlastně citát z liturgie. Na tuto neděli: „I s tebou Hospodin!“

Když zahajují liturgii apoštolským pozdravem ze závěru 2. Listu Korintským – „Milost Pána Ježíše Krista a láska Boží a účastenství (obecenství) Ducha svatého se všemi vámi“ – očekávám dychtivě odpověď: „I s tebou Hospodin.“ Někteří z obecenství tuto odpověď zazpívají hlasitěji, protože vědí, jak mě přání či přmluva spolsloužících, takzvaných obecných kněží, povzbudí. Vždyť právě společně táhneme do boje (Boží bojovníci) proti mocnostem zla se jménem a ve jménu Boha našeho, jehož vítězství vyhlášíme a oslavujeme.

Před bohoslužbami a veškerou duchovní službou slyším slovo Boží k Hospodinovu služebníku Jozuovi: „Nyní tedy vstaň a přejdi s veškerým tímto lidem přes tento Jordán do země, kterou dávám Izraelcům... Nepřikázal jsem ti snad: Buď rozhodný a udatný a neměj strach a neděs se,

neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš?“

Hospodin byl se svým vyvoleným lidem v jeho zápasech a usilování tak zjevně, že byl Izraelcům dobře znám. Pán Bůh se však rozhodl dát se poznat ještě zjevněji. Přichází k nám jako Immanuel (Bůh s námi) ve svém Synu. Pán Ježíš nám dává poznat Boha v plnosti. Jako sám Bůh s námi navazuje důvěrný vztah. Obětuje se pro naše spasení.

Mesiáš ovšem nepřišel cestou všeho těla. Byl počat z Ducha svatého. Také byl jako dítě svěřen těm, kteří nebyli jen tělesní. Josef s Marií byli zasnoubeni, což byl vzájemný závazek, který už měla zpečetit jen svatba. Přesto spolu před svatbou sexuálně nežili, ačkoli nebyli divní. Vždyť po prvorozeném Ježíši Marie přivedla na svět Ježíšovy bratry Jakuba, Josefa, Šimona, Judu i sestry.

Upírat matce Páně mateřství v celém rozsahu nás ochuzuje o radost z posvěcení přirozeného manželství Josefa a Marie. Sugeruje nám, jako by se svatá Marie měla znečistit pohlavním stykem se svým manželem. Ano, anděl Páně říká Josefovi: „...neboj se

přijmout Marii, svou manželku...“ A všechny ženy si mohou přát tak skvělého manžela, jakým byl Josef.

Při obhajobě Mariina manželství opět zakouším, jak potřebuji slyšet: „I s tebou Hospodin.“ A právě Hospodinovi přičítám, že se mi otázka manželství Mariina jeví jako nepodstatná. Vždyť podstatný, a pro naši záchranu a existenci rozhodující, je příchod Pána Ježíše. K Němu je třeba obrátit pozornost.

Na příkaz anděla dal Josef narozenému dítěti jméno Ježíš, to znamená Hospodin je spása. On nás vysvobozuje z hříchů, a posléze vysvobodí i z předsudků a omylů jednotlivců i církvi.

Stanislav Jurek

**Pane Ježíši,
vřele toužíme,
abys byl všude
vyvyšován, oslavován
a přijímán,
jak jsi toho hoden
a jak je pro všechny
spásné.
Amen.**

VÁNOČNÍ ZÁZRAK V ROCE 1914

Nikdo neví, jak to všechno začalo. Jisté je, že se to skutečně stalo. Na Štědrý den, 24. prosince 1914, došlo k neuvěřitelné události, kdy se po celé délce osmisetkilometrové Západní fronty, kde tábořilo více než milion mužů, rozšířilo jakési neoficiální vánoční příměří. A rozšířilo se zcela spontánně. Angličané to vyprávějí tak, že místo střelby začali házet na německou stranu čokoládový pudink, Němci to zase popisují tak, že zapálili svíčky na vánočních stromcích a volali špatnou angličtinou: „Když vy nestřílet, my taky nestřílet!“ V britském sektoru fronty se dokonce uskutečnilo fotbalové utkání mezi Němci a Brity na území nikoho (údajně vyhráli Britové 3:2 a zápas skončil poté, co se míč propíchnul o ostnatý drát).

V každém případě to bylo něco neuvěřitelného, co historikové I. světové války vynechávají. Bariéru mlčení prolomil jako první autor Stanley Weintraub, který napsal pohnuté svědectví o této významné události a vytvořil kompilaci dopisů, zaslaných domů z fronty a deníků vojáků, kteří se zapojili. Kniha obsahuje mnoho fotografií skutečné události, ukazujících, jak se nepřátelské jednotky bratří a společně slaví první válečné Vánoce. Tento neobyčejný příběh se podle Weintrauba začal odvíjet už ráno 19. prosince 1914.

Poručík Geoffrey Heinekey, nově přidělený k 2. Queens Westminister Rifles, napsal své matce: „Došlo k nanejvýš neobvyklé věci... někteří Němci vyšli ze zákopu s rukama nad hlavou a začali sbírat své raněné, takže jsme také vyšli ze svých zákopů a rovněž sbírali své raněné. Němci pak na nás začali mávat a mnoho z nás k nim šlo a mluvilo s nimi a oni nám pomohli pohřbit naše mrtvé. Trvalo to celé ráno a já jsem hovořil s několika z nich a musím říci, že to byli mimořádně skvělí muži... Téměř se to nedá popsat slovy. Minulé noci došlo k zuřivé bitvě a následující ráno nám nabízejí cigarety a my nabízíme cigarety jim.“

Později byly vydány striktní rozkazy, že jakékoli sbratřování vyústí ve válečný soud, ale nikdo se jimi neřídil. Na některých místech se dokonce zapojil i důstojnický sbor. Vojáci se promíchali v zemi nikoho a brzy si začali vyměňovat čokoládu, cigarety

a noviny. Některá setkání byla zaznamenána v deníkových zápiscích. Weintraub cituje výrok jednoho vojáka, očitého svědka události „Nikdy... jsem si tak jasně neuvědomil jakým šílenstvím je válka“.

Krajina ve sněhu

**Ulice postříbřeny světlem elektrických hvězd...
Bílým tichem se tóny rozlíví
a teplo rozbíhá se zimě na protest od lidí k lidem, když půlnoc odbíjí.**

**A ve mně ožívá ta stará krajina,
do níž si znovu hledám návratku – jako film,
který koncem začíná a odvíjí se němý pozpátku.**

**Stopy mých rodičů už dávno zavál sním
a přeče slyším jejich kroky v sním.
To vnučky příběhly – a moje děti s nimi...
Krájíme jablka a hvězdičky jsou v nich.**

SVATAVA MAŠOVÁ

První oficiální britské historické zpracování se objevilo v roce 1926 a tvrdilo, že Vánoční příměří bylo nevýznamnou událostí, do které se zapojila jen hrstka lidí. Weintraub však píše: „Během parlamentní debaty z 31. března 1930 si sir Kingsley Wood, který byl během Vánoc majorem na Západní frontě, vzpomněl: >Zúčastnil jsem se toho, čemu se říká příměří. Vyšli jsme ze zákopů a potřásli si rukama s mnoha našimi německými nepřáteli. Mnoho lidí si o nás myslí, že jsme udělali něco nečestného. Skutečností zůstává, že jsme tak učinili a já jsem osobně došel k závěru, kterého se od té doby velice pevně držím – že příměří trvalo dva týdny a my jsme spolu vycházeli hluboce přátelsky a jedině skutečnost, že jsme byli ovládnáni shora, způsobila, že jsme po sobě pomalu

znovu začali střílet<. Wood z pokračování války vinil tlak politického systému, který byl špatný, a uvedl: >já a další jsme se rozhodli, že neustaneme... dokud ho nezměníme<. To se jim však nepodařilo.“

Weintraub píše, že pro mnoho lidí jsou jedinými smysluplnými událostmi ve válečné apokalypse momenty jako Vánoční příměří, které zostudilo válečnická hesla a ukázalo, že bojující a umírající muži jsou pouhými figurkami v rukou vlády a nařízení, majících málo co do činění s jejich každodenními životy. Svíčka, zapálená v temnotě flanderských zákopů, se mihotala jen krátce, ale přežívá stále v pamětech, dopisech, písničkách, divadelních hrách a historii... Vánoční příměří zůstává pohnutou manifestací absurdity války.

Alfred Anderson, poslední voják, který byl přítomen události, během které utichly na západní frontě zbraně, zemřel v listopadu 2005 v Neotyle ve Skotsku. Bylo mu 109 let. Více než 80 let po válce vzpomínal na "záhadný zvuk ticha", když střelba utichla a vojáci se vyšplhali ze zákopů, aby se navzájem pozdravili.

Příměří bylo zejména přátelské na asi padesátakilometrové části fronty kolem belgického města Ypres. Avšak ne všichni s ním souhlasili. Jeden rakouský voják, rozmístěný nedaleko města Ypres, si stěžoval, že by se za války takové přátelství obou stran "nemělo dovolovat". Jmenoval se Adolf Hitler.

Příměří někde skončilo hned po Vánocích, jinde trvalo až do února 1915 a oficiální historie se ho snažila utajit a zpochybnit. Přesto tento krátký mír v I. světové válce existoval a jeho spontánní vznik se nikdy nepodařilo objasnit.

Helena Bastlová

Vánoční hvězda

**Vánoční hvězdo, záře tvá zlatá
k životu vede nás věčnému,
v království Boží, kde Láska dlí svatá,
ke Kristu, Pánu našemu...**

**Betlémské děťátko stalo se naplněním,
Cestou a Pravdou života,
ztracený ráj už není sněním,
kde vládne pokoj a prostota.**

**To je to Světlo,
jež sliboval nám Starý zákon
už ústy všech svých proroků,
to je ta Láska, v níž Ježíš Kristus
rodí se v nás rok od roku...**

**To Světlo září od stvoření
a překonává i svůj kříž –
trpící Láscě děkujeme,
že sňala z lidstva hříchu tíž.**

**Bůh není soudce trestající
jak znám jej ze slov Mojžíše
ten, o němž svědčí Stará smlouva,
neb nezná Krista Ježíše.**

**A nezná velkou Boží lásku,
jež v Kristu se nám zjevuje,
jehož však člověk neustále
svým hříchem znovu křížuje.**

**Zjevení Boží proměňuje
zemdená srdce v adventu
a lidské snahy posvěcuje
v laskavém vlídném mementu.**

**Dej, Pane, Světlo našim očím,
at' za křížem zříme svítání,
dej mír a hvězdy temným nocím,
v nichž sílí nás Tvé žehnání...**

MÍLA TAUCOVÁ

VÁNOČNÍ STŘÍPKY

Dopis Ježíškovi

Malý Filip jednou vyprávěl svému medvídkovi, co to znamená, když před Vánocemi děti píší Ježíškovi dopis se svými přáními. Něco ho však při tom pořád vyrušovalo, za oknem bylo slyšet podivné zvuky. Když Filip vyhlédl, spatřil na okením parapetu ve sněhovém poprašku mnoho malých stop. Vypadalo to, jako by tam někdo něco napsal podivným písmem. Medvídek si byl hned jistý: „To byl určitě Ježíšek!“ „Medvídku, medvídku!“ kroutil hlavou Filip. „Ježíšek přeče žádný dopis s přáními nepíše! Ten je jenom od dětí sbírá. A ostatně – Ježíšek nemá ptačí nožičky!“

Filip rychle vzal ze sáčku pár slunečnicových semínek a dal je do ptačího krmítka. „Vlastně je to dopis Ježíškovi, dopis s přáním. Myslím, že vím, o čem se tam píše.“ A měl pravdu. Sotva se s medvídkem trochu od krmítka vzdálili, přiletěli ptáčci a ve se se na semínkách pochutnávali.

Podle W. Nunnericha

Bumfield se chce radovat

Bumfield se chtěl znovu podívat na vánoční trh. Maminka to nechápala: „Co tam pořád chceš?“ Bumfield odpovídal: „Chci se potěšit, chci se

radovat – nic víc.“ Maminka to pořád nechápala: „Takové hlouposti!“

Na trhu byla prodavačka horkých kaštanů. Zeptala se ho: „Nechceš nějaké?“ „Myslím, že ani ne.“ odpověděl, „jen se chci porozhlédnout.“ Prodavačka moc neprodala. Lidé byli sytí, už si koupili chipsy nebo párky. Řekla Bumfieldovi, že její dcera dostala nedávno spalničky a leží doma sama v posteli. To budou pěkné Vánoce! Bumfield chtěl vědět, jestli by holčičku mohl navštívit. To však prý nepřichází v úvahu, protože ho holčička nezná a on by se od ní mohl nakazit. Bumfield měl ještě jiný nápad: „Nebo já budu prodávat kaštiny za vás a vy jděte za ní domů!“ To se paní prodavačce líbilo a na chvíli odběhla domů. Když se konečně vrátila, zjistila, že Bumfield už prodal 33 sáčků kaštanů! Paní prodavačka se radovala a Bumfield také. V pokladně chřastily vesele mince a Bumfield dostal jeden sáček kaštanů za odměnu. Peníze, které mu prodavačka chtěla přidat, nechal. Dříve než odběhl, zašeptal jí do ucha: „Možná, že jsem Ježíšek, který rozdává radost...“

Podle M. Bernhard von Lutitz

Vybrala a přeložila:
Alena Naimanová

Podle Klístera

PODĚKOVÁNÍ PEDAGOGŮM

Snad každý z nás v sobě chová hezké vzpomínky na některé učitelky či učitele ze základních či středních škol, s nimiž si vybudoval jakýsi užší, někdy až přátelský vztah, od kterých slyšel laskavé slovo a kteří nad ním drželi ochrannou ruku.

Před svým příchodem na vysokou školu jsem často slyšel: „To víš, tam už to funguje jinak – tam se s tebou nikdo mazlit nebude!“ Říkali mi to rodiče, přátelé i mnozí studenti již navštěvující rozličné fakulty. No, neměli pravdu.

Po celou dobu studií jsem se setkával (a nebyl jsem výjimkou) ze strany pedagogů Husitské teologické fakulty s výjimečným přístupem. Pokusím-li se jej charakterizovat, nevystačím se slovy, jako jsou: korektní či nadstandardní. Byl to především přístup osobní se skutečným zájmem o druhého a s opravdovou snahou pomoci. Přístup, kde v popředí stálo porozumění pro starosti i radosti studentského života. Nesmírně si také vážím prostého a vstřícného vystupování naprosté většiny pedagogů, kteří nikterak nedávali najevo své postavení a jednali se studentem jako rovný s rovným. Znáám také prostředí několika jiných vysokých škol a mohu říci, že s tímto pozitivním přístupem jsem se v takové míře nikde nesetkal.

Abych se neodmlčel v půli věty,

musím také vyslovit své uznání nad znalostmi, jimiž vyučující "naší" fakulty disponují. Dodnes nevycházím z údivu, jak se někteří v té tlusté knize (Bibli) dokonale orientují! Myslím, že v tomto směru nikterak nezaostáváme za ostatními teologickými fakultami.

Ještě o jedné věci bych se rád zmínil. Je to nešední složení pedagogického sboru, ve kterém nacházíme představitele četných konfesí – vedle "husitů" kupř. pravoslavné, starokatolíky, metodisty ad. Když jsem před pěti lety na fakultě zahajoval svá studia, moc se mi toto nelíbilo, ale záhy jsem si uvědomil svůj omyl. Dostávají-li se dnes do popředí ekumenické snahy, těžko hledat jejich hmatatelnější podobu, než jakou mají právě zde na HTF UK. Proto, slyším-li čas od času hlasy, že by naše měla mít čistě svou vlastní fakultu, nemohu s tím souhlasit. Vždyť atmosféra, která na HTF UK panuje, může být pro naši církev vzorem.

Nyní, když po pětiletém studiu fakultu opouštím, odcházím s pocitem, že se zde věci odvíjejí tím správným směrem. Dokonce se zde daří i věc málo vídaná – na předních místech nenalézáme ambiciózní snaživce s ostrými lokty, ale ty, kteří se těší všeobecné úctě pro své schopnosti a vystupování. Pamatuji se, že v roce

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 22. 12. – 19 h
Mozart, Schubert, Gounod
Bambini di Praga
sbormistr – dr. B. Kulínská
- * 27. 12. – 19 h
Mozart, Schubert, Gounod
Bambini di Praga
sbormistr – dr. B. Kulínská
- * 28. 12. – 19 h
Mozart, Schubert, Gounod
Bambini di Praga
sbormistr – dr. B. Kulínská
- * 29. 12. – 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková – soprán,
M. Laštovka – trubka
- * 30. 12. – 19 h
Mozart, Vivaldi, Bach
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková – soprán,
M. Laštovka – trubka
- * 31. 12. – 14 h
Benefiční koncert

2003 někdejší děkan Ján Liguš vyzýval studenty ve svém projevu při zahájení nového školního roku, aby se ke své fakultě vždy hlásili s hrdoostí. Rád této výzvy uposlechnu. Děkuji tedy pedagogům HTF UK za vše, co jsem výše naznačil. Zvláštní poděkování pak, ostatní prominou, směřuji ke své hebrejštinářce Markétě Holubové.

Jan Novotný

KALENDARIUM – PROSINEC

22. 12. 1973 - Zemřel v Praze **Ladislav Machoň** (* 28. 4. 1888 v Praze) - architekt, urbanista a scénický výtvarník, účastník protinacistického odboje, který v architektuře vytvořil specifický styl přibližující se funkcionalismu (přestavba Klementina, 1923-29). Telefonní ústřednou (poštou) na Belcrediho třídě (dnes M. Horákové) se v letech 1928-31 plně podířil "vědeckému" funkcionalismu. Z jeho urbanistických projektů je důležitý regulační plán Břevnova a pozdější úprava komunikačního systému Petřína, ale i kolonie dělnických domků Domov na Žižkově. Zabýval se rovněž architektonizací interiérů, tak navrhl zařízení Univerzitní (1926) a Technické (1934) knihovny, řešení automatu Koruna (1931) a Černého pivovaru na Karlově náměstí v Praze (1933) i proslulé kavárny Vltava. Z dalších Machoňových prací je třeba připomenout úpravu kaple s hrobem Jana Amose Komenského v nizozemském Naardenu (1934-37). Zapojil se i do protinacistického odboje. Už v dubnu 1939 vezl od J. Masaryka z Londýna vzkaz A. Eliášovi od E. Beneše. Poté se stal i členem Přípravného revolučního národního výboru, který vedl K. Krofta. V roce 1945 se stal členem České národní rady. Po r. 1948 ho pro jeho styky se zednáři postihla komunistická perzekuce.

23. 12. 1863 - Narodil se **Moritz Winternitz** (+ 9. 1. 1937) - pražský německý jazykovědec, etnolog a indolog, profesor na pražské německé univerzitě. Zabýval se jak indickou literaturou, tak i etnografií a náboženskými systémy Indie, zejména védskými rituály a buddhismem. Stěžejním dílem se staly třísvazkové *Geschichte der indischen Literatur (Dějiny indické literatury)*, Lipsko 1905-22, poté upravená anglická verze *Kalkata* 1927, 1933 a 1957), když této monumentální práci předcházela celá řada dílčích studií a článků. Především díky němu měla pražská indologie před 2. světovou válkou vynikající pověst.

23. 12. 1893 - Narodil se v Pardubicích **Kamil Resler** (+ 11. 7. 1961 v Praze) - právník, vydavatel a bibliofil, kulturní činitel a účastník protinacistického odboje. Sestavil mj. obsáhlé biografie představitelů české knižní "avantgardy" (Kácha, Karel Jánský), ale i bibliografii díla vydavatele a římskokatolícky orientovaného překladatele a publicisty Josefa Floriana či prvních vydání Máchova Máje. Za okupace se zapojil do odboje a především finančně pomáhal rodinám zatčených. Po osvobození působil jako obhájce ve věcech trestních před Národním soudem a před Mimořádným lidovým soudem. Hájil též - jako advokát ex offio - K. H. Franka a zanechal o tom cenné svědectví. Dostaly se mu do rukou i unikátní záznamy Horkého rozhovorů s E. Háchou. Po únoru 1948 nastaly pro něj těžké chvíle. Advokátní kancelář musel uzavřít a jako invalida pak pracoval v Národním muzeu. Vděčíme mu za přesný soupis knihoven na Křivoklátě a v Hořovicích. Jeho cit pro spravedlnost se neopul ani v 50. letech, kdy aspoň nezištně právní radou napomohl mnoha postiženým.

23. 12. 1938 - Vláda vydala nařízení o politických stranách (č. 355 Sb.), podle něhož mohly být napříště zakládány strany pouze se svolením vlády, která postupovala podle svého uvážení.

23. 12. 1943 - Příslušníci 313. československé bombardovací perute potopili německou loď Alstenufer. Českoslovenští letci se podíleli na vzdušné obraně Velké Británie, na přípravě invaze a účastnili se i náletů na Německo. Ztráty činily na 560 mrtvých letců.

24. 12. 1918 - Maďarská Károlyiho vláda obdržela nótu Dohody (předal ji francouzský podplukovník Vyx), která stanovila demarkační čáru na Slovensku podle požadavku československé vlády. Maďarská vláda se tomuto rozhodnutí podrobila.

27. 12. 1903 - Narodil se v Plzni **Eugen Lemberg** (+ 25. 12. 1976 v Mohuči, SRN) - českoněmecký historik a sociolog, který se zabýval především nacionalismem. Již první jeho velká práce *Grundlagen des nationalen Erwachens in Böhmen (Základy národního probuzení v Čechách)*, 1932) se zabývala touto problematikou a stejně tak i další velká práce *Wege und Handlungen des Nationalbewusstseins (Cesty a projevy národního vědomí)*, 1934). Po válce napsal významná díla *Geschichte des Nationalismus in Europa (Dějiny nacionalismu v Evropě)*, 1950) a *Nationalismus* (1964). Později se jeho badatelský zájem soustředil i na reformy v komunismu a na význam ideologie ve společnosti.

28. 12. 1623 - Vydán byl patent o mincovní kaládě (státním bankrotu). Cesta k finančnímu zhroucení nastala po uzavření smlouvy o mincovním konsorciu (18. ledna 1622), kdy se členové konsorcia (zejména Valdštejn) obohacovali tím, že za "dlouhou minci" nakupovali konfiskované statky a platili jí dluhy. A protože kvalitní měna skončila v kapsách spekulantů, musel stát vyhlásit bankrot (hodnota mince snížena na 12,5 % nominální hodnoty).

28. 12. 1858 - Narodil se v Dobrušce **Jan Laichter** (+ 31. 10. 1946 v Praze) - slavný nakladatel, který mj. s T. G. Masarykem roku 1893 založil časopis Naše doba. Sám byl i literárně činný a vydal romány *Budoucnost* a *V žáru vzpoury*.

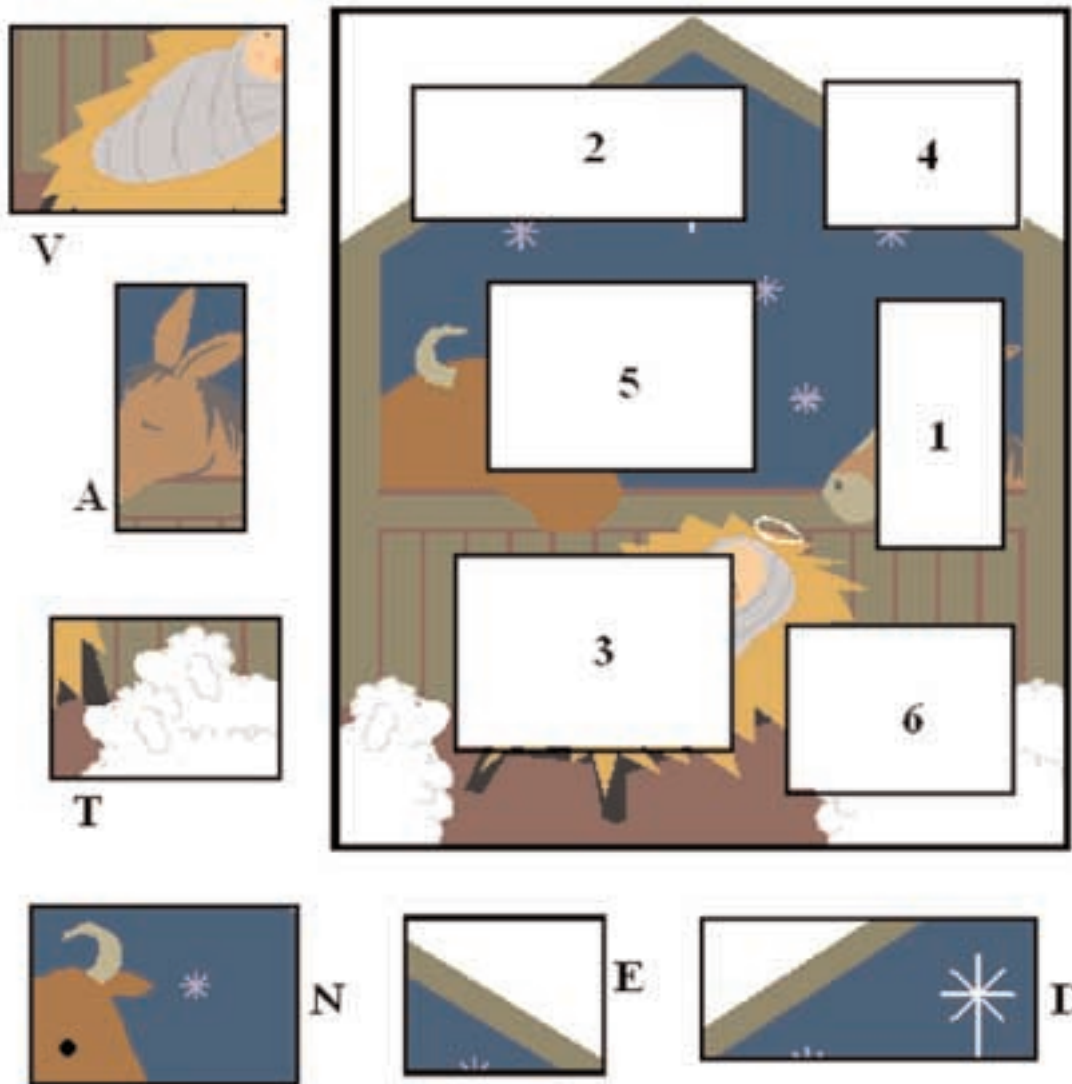
29.-31. 12. 1848 - V Praze se konal sjezd odboček Lípy slovanské, kterého se zúčastnilo 79 delegátů zastupujících 36 filiálék z českých zemí (z toho 2 moravské spolky).

29. 12. 1968 - Zemřel v Praze **Jan Rypka** (* 20. 5. 1886 v Kroměříži) - orientalista, skvělý znalec perské a turecké literatury. *Dějiny perské a tádžické literatury* (1956), které napsal se svými kolegy a žáky, se staly základním dílem tohoto oboru nejen u nás ale i v zahraničí. Neméně významná byla však i jeho překladatelská činnost - zejména veršů Nizámího. Vedle stovky článků o íránské a perské literatuře si svou hodnotu dodnes uchovalo obšírné pojednání o perské kultuře *Íránský poutník* (1946).

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ — NAROZENÍ JEŽÍŠE

Určitě máte doma, děti, adventní kalendáře a čokoládíčky z nich už jsou skoro snědené. Tentokrát jsem pro vás připravila také takový maličký kalendářík. Když správně k číslům přiřadíte písmenka podle toho, kam která část obrázku patří, vyjde vám tajemka.

(Řešení z minulého čísla: Služebnice Páně.)

Jana Krajčírková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9